

Høringsuttalelse om Traumesykehus i Nord

Støtteforeninga for Harstad sykehus vil minne om Traumeutvalgets rapport som kom i desember 2006. Her ble det vektlagt at Norge har en spesiell topografi med spredt befolkningsgrunnlag og lange avstander, spesielt i Nord-Norge. Utvalget gjorde en undersøkelse om responstid (tabell 1) hvor Helse Nord kom dårligst ut med flest antall responstid over 60 minutter.

I samme rapport kommer det fram at i Helse Nord tar det mer enn 5 timer i 3 av AMK-distriktene fra ulykkesmelding kommer til pasienten er på sykehus. Olav Røise som var leder av utvalget var på Støtteforeninga for Harstad sykehus sitt møte på Høgskolen. Her la han stor vekt på tidsfaktoren og viste til at kommer pasientene til sykehus før to timer, øker overlevelsesraten betydelig. Studier viser at omtrent halvparten av alvorlige skadde pasienter som når sykehus og dør i løpet av 48 timer, dør pga. blødning. Tidsfaktoren er derfor helt sentral. Overlevelsesprosenten faller dramatisk dersom det går lengre tid, det samme gjør muligheten for rehabilitering.

Skal en ha et likeverdig traumesystem hos oss som i resten av landet, må vi ha flere traumesykehus og ikke færre. Støtteforeninga for Harstad sykehus har tidligere krevd at Helse Nord oppgraderer alle lokalsykehus i Nord-Norge med traumemottak. Avstand, klima og vær i landsdelen vår gjør at vi må ha flere traumemottak enn to som UNN-ledelsen går inn for. Nord-Norge er et langt og klimatisk vanskelig landsdel hvor det er uansvarlig å bare satse på ambulanshelikopter. Mer enn halvparten av rekvirerte helikopterflygninger blir vinterstid innstilt. I vinter og i vår fikk vi og se hvor sårbar syketransporten er i landsdelen. Askeskyene førte til at fly og helikopter måtte stå på bakken. Også overtid og flytimer førte til at helikopter ikke kunne brukes. I vårflommen var vegene ufremkommelig. Året 2010 har tydelig vist at ambulanse både på veg, vann og i luft var utilstrekkelig.

Støtteforeninga vil og minne om Traumeutvalgets fokus på at ambulansarbeiderne med minst formell kompetanse sannsynligvis også har de lengste transportene. Videre at de perifere distriktene har store legedistrikt, og at disse har minst legedekning ved ambulansetransportene. De prehospitale tjenestene i vår landsdel har faktisk mindre formell kompetanse enn i sentrale områder. Kombinert med færre akuttisykehus, er det direkte uforsvarlig å nedgradere lokalsykehusene utenfor Bodø og Tromsø. Akuttfunksjonene ved for eksempel Harstad sykehus bør ikke bygges ned, men tvert om rustes opp til et fullverdig traumesykehus i landsdelens tettest befolkede område.

Å sentralisere akuttfunksjoner til Tromsø og Bodø, er uforsvarlig ut fra avstanden. Vi stiller oss også undrende til Helse Nord sitt vedtak om å bare ha en ortopedifunksjon ved hvert av de regionale helseforetakene. Uten ortopedifunksjon, vil vi ikke en gang ha et fullverdig akuttisykehus mellom Bodø og Tromsø. Vi vil derfor nytte anledningen til å minne om Traumeutvalgets konklusjon: ” På grunn av disse forholdene og mangel på data om prehospital mortalitet bør man etter gruppens mening være forsiktig med å legge ned akuttfunksjonen ved mindre sykehus uten å se dette i sammenheng med den eventuelle økte avstand fra potensielle ulykkessteder til sykehus. ”

Ulykker er ikke bare trafikkulykker. I perioden 94-96 var 30% av ulykkene hjemmeskader. De eldre sine skader er de såkalte lavenergis skader, dvs beinbrudd ol. De er og en viktig dødsårsak. Traumesystemet må ta høyde å møte også disse utfordringene.

Forslag om et traumesystem, brukes nå til å ruste opp sykehusene i Bodø og Tromsø på bekostning av tilbudene ved lokalsykehusene. Harstad Sykehus er et veldrevet sykehus med fullverdige akuttfunksjoner som har kvaliteter til å få status som traumesykehus. Ut fra nasjonale standarder skal det svært lite til å ruste opp vårt ressursykehus til et traumesykehus. Det er ikke ressurser det gjelder denne gang, men strategisk ønske om sentralisering. Vi ser at Helseforetaket satser på å bygge opp bare to fullverdige sykehus i landsdelen. Folket i landsdelens tetteste befolkede område kan ikke godta at regionen står uten traumesykehus.

Støtteforeninga for Harstad Sykehus